

,4. ROČNÍK Slovenský jazyk

Tematický celok počet hodín	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prostriedky hodnotenia
	Téma	Pojmy	Spôsobilosti	
Slovenský jazyk (60 hod.) Úvodná hodina (1 hod.) Sloh (7 hod. + 4 hod. + 2 hod.)	Motivačná a informatívna hodina, kritériá hodnotenia Rétorika, dejiny rétoriky Základné typy rečníckych útvarov Prejav – predpoklady úspešného rečníckeho prejavu Kompozícia a štylizácia prejavu Fázy tvorenia prejavu Mimojazykové prostriedky Skupinová práca pri nácviku prejavu Prezentácia jazykových prejavov Hodnotenie a analýza jazykových	rétorika náučný prejav – prednáška, referát agitačný prejav – politická reč, súdna reč príležitostný prejav – otvorenie podujatia, privítanie hostí na podujatí, blahoželaní, slávnostné poďakovanie, smútočný prejav	Osvojiť si SJL ako nevyhnutnú súčasť zložky vzdelávania a výchovy – pragmatizmus jazyka a literatúry v dennej praxi Žiak pri tvorbe vlastného jazykového prejavu dodržiava, resp. prispôsobuje si jednotlivé fázy tvorby prejavu s dôrazom na jeho vhodnú ústnu alebo písomnú prezentáciu Pri ústnej prezentácii jazykového prejavu aktívne využíva vhodné mimojazykové prostriedky, ktorými umocňuje celkové vyznenie svojho prejavu Dokáže sa rozhodnúť pre vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľom komunikácie Vie vysvetliť typické znaky príležitostných, náučných a agitačných prejavov a dokáže tieto žánre samostatne vytvoriť	V rámci jednotlivých tematických celkov sa budú realizovať rôzne formy hodnotenia a klasifikácie: - ústne individuálne skúšanie - ústne frontálne skúšanie - písomné skúšanie - individuálne hodnotenie vlastnej tvorby

<p>Jazyk a reč (4 hod.)</p> <p>Jazyková kultúra (2 hod.)</p> <p>Sloh (5 hod. +2 hod. +2 hod.)</p>	<p>prejavov</p> <p>Jazyk a reč – národný, cieľový, cudzí jazyk</p> <p>Úradný (štátny) jazyk, jazyk národnostných menšín</p> <p>Vývin jazyka – indoeurópsky prajazyk, indoeurópske jazyky, slovanské jazyky</p> <p>Kodifikácie slovenčiny</p> <p>Jazyková kultúra – zásady spoločenskej komunikácie</p> <p>Funkčné jazykové štýly, slohové postupy – rozdelenie</p>	<p>národný jazyk cieľový jazyk cudzí jazyk úradný jazyk jazyk národnostných menšín praindoeurópčina indoeurópske jazyky staroslovančina slovanské jazyky jazyková norma kodifikácia Bernolák – kultúrna západoslovenčina Štúr – štúrovčina M. Hattala Kodifikačné príručky jazyková norma spoločenské zásady komunikácie</p> <p>funkčné jazykové štýly slohové postupy slohové útvary</p>	<p>Vie rozoznať jednotlivé FJŠ, SP, SÚ, vedomosti vie aplikovať v práci s rôznorodými ukážkami</p> <p>Vie správne uplatniť časti vonkajšej kompozície jazykového prejavu</p> <p>Vie vhodne zakomponovať priamu reč do vlastného rozprávania</p> <p>Pozná fázy vnútornej kompozície rozprávania a vo vlastnom jazykovom prejave ich aktívne využíva</p> <p>Vie vysvetliť rozdiel medzi národným, cieľovým, cudzím, úradným jazykom a jazykom národnostných menšín</p> <p>Pozná klasifikáciu slovanských jazykov</p> <p>Vie vysvetliť vývojovú líniu slovenčiny od indoeurópskeho prajazyka po jej začlenenie do</p>	
--	--	--	--	--

<p>Učenie sa (4 hod.)</p> <p>Práca s informáciami (3 hod.)</p> <p>Učenie sa (24 hod.)</p>	<p>Rozprávanie s využitím priamej reči - ústne a písomné</p> <p>Systematizácia poznatkov zo štylistiky</p> <p>Požiadavky slov. štátnej normy na vybrané písomnosti</p> <p>Systematizácia poznatkov z jednotlivých jazykových rovín (zvuková, lexikálna, morfológická, syntaktická)</p>	<p>rozprávanie vonkajšia a vnútorná kompozícia priama reč on-forma ja-forma</p> <p>úradný list životopis</p>	<p>rodiny západoslovanských jazykov</p> <p>Pozná dôvody, pre ktoré sa stala starosloviencina spisovným jazykom na našom území. Pozná ohlas tejto kultúry aj neskorších obdobiach.</p> <p>Ovláda a vo vlastných jazykových prejavoch dodržiava spoločenské zásady jazykovej komunikácie</p> <p>Vo svojej jazykovej praxi sa vedome vyhýba devalvujúcej komunikácii</p> <p>Pozná a pri tvorbe vlastných jazykových prejavov aktívne využíva platné kodifikačné príručky</p>	
--	--	--	---	--

Literatúra (30 hod. +60 hod. rozširujúcich) Všeobecné otázky literatúry (3 hod.)	Umenie, funkcie umenia	text	Žiak na základe analýzy konkrétnych literárnych javov pohotovo vytvára vecne a jazykovo správne definície literárnych pojmov, vie ich zopakovať a vysvetliť ich zmysel.	V rámci jednotlivých tematických celkov sa budú realizovať rôzne formy hodnotenia a klasifikácie:
	Estetické poznávanie sveta	estetický zážitok		
	Literatúra ako druh umenia	umelecká literatúra		
	Literárny systém a literárne podsystemy	vecná literatúra		
	Periodizácia literárneho vývoja	poézia	Pozná klasifikáciu literárnych javov, ktoré sa preberali na vyučovaní, chápe zmysel triedenia javov, resp. literárnovedných termínov.	- ústne individuálne skúšanie
Dejiny umenia a umeleckej literatúry (87 hod.)	Periodizácia slovenského literárneho vývoja	próza	Chápe estetický zmysel umenia a umeleckej literatúry a vie charakterizovať podstatu estetického zážitku. Rozumie estetikej a poznávacej funkcii diela a vie tieto pojmy uplatniť pri interpretácii akéhokoľvek primeraného literárneho diela.	- ústne frontálne skúšanie
		populárno-náučná lit.		- písomné skúšanie
		vedecko-fantastická lit.		- individuálne hodnotenie vlastnej tvorby
		literatúra faktu		
		ústna ľudová slovesnosť		
	Grécka antická literatúra	epos	Žiak vie systematizovať poznatky o jednotlivých literárnych obdobiach	
	Rímska antická literatúra	Sofokles – Antígona		
	Stredoveká kresťanská literatúra	Ovidius, Horatius		
	Renesancia	legenda	Žiak chápe umelecké dielo ako artefakt, chápe vzájomné vzťahy medzi autorom, realitou a dielom	
	Barok	Veľkomoravské legendy Shakespeare		
		J. Milton – Stratený raj	Žiak vie konfrontovať svoj systém hodnôt s hodnotami vyplývajúcimi	
		H. Gavlovič –		

	Klasicizmus	Valaská škola... P. Corneille – Cid J. B. P. Molière - Lakomec J. Chalupka – Kocúrkovo... J. Hollý – eposy J. Kollár – Slávy dcera V. Hugo J. G. Byron J. W. Goethe A. S. Puškin a ďalší svetoví autori Štúrova škola	z diela Žiak dokáže vecne argumentovať, medzi svoje argumenty dokáže zahnúť poznatky získané štúdiom informačných zdrojov Žiak vie pochopiť dielo na základe všestrannej analýzy(kompozičnej, obsahovej, stylistickej) Žiak vie posúdiť hodnoty a významy obsiahnuté v diele aj v sociálno-kultúrnom kontexte doby, v ktorej dielo vzniklo, aj s ohľadom na premeny tohto kontextu uskutočnené počas „života diela“ až po žiakovu súčasnosť	
	Romantizmus			
	Realizmus	naturalizmus H. de Balzac L. N. Tolstoj F. M. Dostojevskij E. Zola a ďalší svetoví autori S. H. Vajanský P. O. Hviezdoslav	Žiak vie efektívne využívať komunikačné zručnosti pri práci s literárnymi a neliterárnymi textami Vie aplikovať teoretické vedomosti zo SJL pri práci s konkrétnymi ukážkami Žiak vie vecne argumentovať Vie aplikovať teoretické	

	<p>Moderna a avantgarda</p> <p>Povojnové obnovenie naratívnej a intencionálnej literatúry</p> <p>Svetová literatúra</p>	<p>M. Kukučín B. S. Timrava J. G. Tajovský T. Vansová</p> <p>impresionizmus symbolizmus surrealizmus expresionizmus naturizmus P. Verlaine A. Rimbaud G. Appolinaire I. Krasko V. Chlebnikov J. C. Hronský – Pisár Gráč M. Urban P. Jilemnický L. Ondrejov D. Chrobák M. Figuli F. Švantner I. Stodola J. B. Ivan</p> <p>existencializmus – J. P. Sartre - Múr beat generation spasiteľský prúd J. D. Salinger – Kto chytá v žite</p>	<p>vedomosti zo SJ pri tvorbe vlastných textov</p>	
--	---	--	--	--

		<p>E. M. Remarque – Čas žitia, čas umierania G.Orwell A. Solženicyn absurdná dráma S. Beckett- Čakanie na Godota rozhnevaní mladí muži J. Braine – Miesto hore T. Williams – Mačka na horúcej plechovej streche postmoderna U. Eco – Meno ruže</p> <p>F. Hečko V. Mináč D. Tatarka</p> <p>A. Bednár L. Mňačko P. Pišťánek – D. Taragel'</p> <p>M. Válek – Dotyky M.Rúfus – výber poézie</p>		
	Slovenská literatúra			
	Súčasná lyrická poézia			

	Absurdná dráma proti totalitnému režimu	J. Urban M. Lasica J. Satinský S. Štepka		
--	---	---	--	--

Prostriedky hodnotenia

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami (Vzorový školský vzdelávací program ISCED 3A – gymnázium)

Prezentácia vedomostí a zručností

test – jazyk – minimálne 2 x

test – literatúra - minimálne 2 x,

sloh – kontrolná slohová práca - 2 x – rečnícky prejav, rozprávanie s prvkami priamej reči

kontrolný diktát - 2 x

ústna odpoveď - priebežne

extra hodnotenie (opakovanie na zač. hodiny, aktivita, DÚ, krátke previerky)

Povinné:

- prezentácia prebraného učiva priebežne – ústne
- prezentácia vytvorených textov priebežne – ústne s prezentáciou ukážky
- beseda o prečítanom diele aktívna ústna s písomnou prípravou
- mimočítankové čítanie - vlastné čitateľské poznámky – písomne
- učivo 4. ročníka - vlastné poznámky
- spracovanie domácich úloh písomne
- rozbor ukážok z čítanky ústne (pri domácom zadaní písomne)

DIKTÁT

V rozsahu predpísanom učebnými osnovami, hodnotenie: podľa kritérií hodnotenia diktátov

INÉ AKTIVITY

- **Mimoriadne hodnotenie:** aktivita na vyučovaní, účasť na mimoškolských aktivitách (SOČ, Hviezdoslavov Kubín a pod.), publikovanie v tlači, iné mimoriadne aktivity pri prezentovaní vedomostí a poznatkov.
- **Záporné hodnotenie:** nedodržanie termínu pri odovzdávaní domácich zadaní (za každý deň omeškania), podvádzanie pri testoch, opakované preukázanie zásadných nevedomostí z prebraného učiva, nepripravenosť na vyučovanie (domáce úlohy, učebné pomôcky).

Výsledné hodnotenie: priemer z hodnotenia za všetky hodnotené oblasti